

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

PRVI ODJEL

ODLUKA

Zahtjev br. 69697/11
Miloš CRNKOVIĆ
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući
26. studenoga 2019. godine u Vijeću u sastavu:

Krzysztof Wojtyczek, *predsjednik*,
Ksenija Turković,
Aleš Pejchal,
Pere Pastor Vilanova,
Pauliine Koskelo,
Jovan Ilievski,
Raffaele Sabato, *suci*,

i Abel Campos, *tajnik Odjela*,

Uzimajući u obzir gore navedeni zahtjev podnesen
3. studenoga 2011. godine,
uzimajući u obzir očitovanje koje je dostavila tužena Vlada i odgovor na
očitovanje koje je dostavio podnositelj zahtjeva,
nakon vijećanja odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE I POSTUPAK

1. Podnositelj zahtjeva, g. Miloš Crnković, hrvatski je državljanin, rođen je 1946. godine i živi u Sisku. Podnositelja zahtjeva zastupao je g. L. Šušak, odvjetnik iz Zagreba.

2. Hrvatsku Vladu („Vlada”) zastupala je njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik.

A. Okolnosti predmeta

3. Činjenično stanje predmeta, kako su ga iznijele stranke, može se sažeti kako slijedi.

1. Pozadina predmeta

4. Dana 21. siječnja 1992. godine policija je podnositelja zahtjeva, civila koji živi u Sisku, uhitila i predala hrvatskim oružanim snagama. Od 27. siječnja do 27. ožujka 1992. godine bio je pritvoren u vojarni Kerestinec, gdje je zlostavljan. Dana 27. ožujka 1992. godine odveden je u Nemetin, gdje je razmijenjen za zarobljene hrvatske vojnike.

2. Parnični postupak

5. Dana 9. lipnja 2005. godine podnositelj zahtjeva podnio je tužbu protiv države pred Općinskim sudom u Sisku radi naknade štete zbog zlostavljanja kojem je 1992. godine bio podvrgnut u vojarni Kerestinec.

6. Dana 16. studenoga 2006. godine Općinski sud u Sisku odbacio je tužbeni zahtjev podnositelja zahtjeva zbog zastare.

7. Dana 29. studenoga 2007. godine Županijski sud u Sisku odbio je žalbu podnositelja zahtjeva i potvrdio prvostupanjsku presudu.

8. Dana 17. lipnja 2009. godine Vrhovni sud Republike Hrvatske odbio je reviziju podnositelja zahtjeva. Smatrao je da je njegov tužbeni zahtjev za naknadu štete podnesen izvan subjektivnog trogodišnjeg roka zastare iz članka 376. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima, koji se računa od dana kada je on doznao za štetu i za osobu koja je štetu počinila, ali i izvan objektivnog petogodišnjeg roka zastare iz članka 376. stavka 2. Zakona o obveznim odnosima, koji se računa od dana kada je šteta nastala (27. ožujka 1992.). Dulji rok zastare iz članka 377. Zakona o obveznim odnosima nije se mogao primijeniti jer počinitelji nikada nisu osuđeni pravomoćnom presudom kaznenog suda.

9. Dana 20. travnja 2011. godine Ustavni sud Republike Hrvatske odbio je ustavnu tužbu podnositelja zahtjeva kao neosnovanu. Odluka je dostavljena punomoćniku podnositelja zahtjeva 16. svibnja 2011. godine.

3. Kazneni postupak

10. U međuvremenu su državne vlasti 2001. godine počele zaprimati kaznene prijave zbog zlostavljanja osoba koje su 1992. godine bile pritvorene u vojarni Kerestinec. Provedena je istraga protiv bivših pripadnika hrvatskih oružanih snaga, S.K.-a, D.P.-a, V.I.-ja, Ž.Ž.-a i G.Š.-a, zbog osnovane sumnje da su počinili ratni zločin protiv ratnih zarobljenika koji su tamo bili pritvoreni.

11. Dana 21. studenoga 2011. godine Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu podnijelo je pred Županijskim sudom u Zagrebu optužnicu protiv S.K.-a, D.P.-a, V.I.-ja, Ž.Ž.-a i G.Š.-a zbog ratnih zločina protiv ratnih zarobljenika. Povodom nje proveden je kazneni postupak.

12. Dana 5. lipnja 2012. godine podnositelj zahtjeva zajedno je s još četiri druge osobe podnio kaznenu prijavu protiv S.K.-a, D.P.-a, V.I.-ja, Ž.Ž.-a i

G.Š.-a u kojoj je naveo da su ga oni zlostavljali u vojarni Kerestinec od 27. siječnja do 27. ožujka 1992. godine.

13. Na ročištu održanom 24. rujna 2012. godine pred Županijskim sudom u Zagrebu podnositelj zahtjeva opisao je različite načine na koje je bio zlostavljan.

14. Dana 24. ožujka 2016. godine Županijski sud u Zagrebu donio je presudu. Proglasio je S.K.-a, D.P.-a i V.I.-ja krivima za ratne zločine protiv ratnih zarobljenika i civilnog stanovništva te ih osudio na kaznu zatvora u trajanju od osam odnosno tri odnosno pet godina. Proglasio je Ž.Ž.-a krivim za ratne zločine protiv ratnih zarobljenika te ga osudio na kaznu zatvora u trajanju od jedne godine i šest mjeseci, a G.Š.-a je proglasio krivim za ratne zločine protiv civilnog stanovništva te ga osudio na kaznu zatvora u trajanju od dvije godine. Županijski sud u Zagrebu utvrdio je da je S.K. u svojstvu zapovjednika logora ratnih zarobljenika u Zagrebu i Kerestincu dopustio D.P.-u, V.I.-ju, Ž.Ž.-u i G.Š.-u te drugim čuvarima i pripadnicima hrvatskih oružanih snaga da fizički i psihički zlostavljaju ratne zarobljenike i civile te je propustio poduzeti mjere za sprečavanje tog zlostavljanja i kazniti počinitelje. Podnositelj zahtjeva naveden je kao jedna od žrtava. Mjerodavni dio presude koji se odnosi na podnositelja zahtjeva glasi:

„...“

b) u razdoblju od sredine mjeseca siječnja 1992. do 29. travnja 1992. u Kerestincu [su] u više navrata pretučene [sljedeće] zarobljene civilne osobe: ... [podnositelj zahtjeva] ..., kojeg su fizički zlostavljali optuženici V.I. i G.Š. ...;

c) zarobljene civilne osobe[;] ... [među ostalim podnositelj zahtjeva] ... mučeni su elektrošokovima ...;

...“

e) zarobljene civilne osobe[;] ... i [podnositelj zahtjeva] ... dovođeni su pred zarobljenice skinute do gola te su ih bili prisiljeni gledati ih i pri tom se samozadovoljavati zajedno s drugim zarobljenicima muškog spola ...”

15. Dana 15. veljače 2017. godine Vrhovni sud potvrdio je prvostupanjsku presudu, osim u dijelu koji se odnosi na pravnu kvalifikaciju kaznenih djela za koja su S.K., D.P. i V.I. proglašeni krivima. Konkretno, proglasio ih je krivima za ratne zločine protiv ratnih zarobljenika i osudio na kaznu zatvora u trajanju od četiri godine i šest mjeseci odnosno dvije godine odnosno tri godine. Ž.Ž.-u je povećao trajanje kazne zatvora na dvije godine, a G.Š.-u je smanjio trajanje kazne zatvora na jednu godinu i pet mjeseci.

16. Dana 8. svibnja 2019. godine Ustavni sud odbacio je ustavnu tužbu S.K.-a kao neosnovanu.

B. Mjerodavno domaće pravo i praksa

17. Člankom 95. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske (Narodne novine br. 53/91, uz daljnje izmjene i dopune) utvrđeno je da kazneno gonjenje za, među ostalim, ratne zločine ne zastarijeva.

18. Zakonom o odgovornosti Republike Hrvatske za štetu uzrokovanu od pripadnika hrvatskih oružanih i redarstvenih snaga tijekom Domovinskog rata (Narodne novine br. 117/03), koji je stupio na snagu 31. srpnja 2003. godine, utvrđeno je da je država odgovorna za štetu koju su tijekom Domovinskog rata od 17. kolovoza 1990. godine do 30. lipnja 1996. godine uzrokovali pripadnici hrvatskih oružanih i redarstvenih snaga u vojnoj ili redarstvenoj službi ili u svezi s tom službom, osim ako ta šteta ima karakter ratne štete.

19. Mjerodavna odredba Zakona o parničnom postupku (Službeni list Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije br. 4/77, uz daljnje izmjene i dopune, i Narodne novine Republike Hrvatske br. 53/91, uz daljnje izmjene i dopune) o prethodnom pitanju, odnosno članak 12. (kojim se također utvrđuje u kojoj su mjeri građanski sudovi obvezani presudama kaznenih sudova), kao i sudska praksa razvijena primjenom te odredbe, navedene su u predmetu *Baničević protiv Hrvatske* ((odl.), br. 44252/10, stavci 16. – 19., 2. listopada 2012.).

20. Mjerodavne odredbe Zakona o parničnom postupku o ponavljanju postupka glase kako slijedi:

Članak 421. stavak 1.

„[Parnični] postupak koji je odlukom suda pravomoćno završen može se na prijedlog stranke ponoviti: ...

9) ako je nadležno tijelo naknadno pravomoćno riješilo prethodno pitanje (članak 12. stavci 1. i 2.) na kojemu se temelji odluka suda;

10) ako stranka sazna za nove činjenice ili nađe ili stekne mogućnost da upotrijebi nove dokaze na temelju kojih je za stranku mogla biti donesena povoljnija odluka da su te činjenice ili dokazi bili upotrijebljeni u prijašnjem postupku;

...”

Članak 425. stavak 3.

„Ako se ponavljanje postupka zahtijeva iz razloga navedenog u članku 421. stavku 1. točki 10. i stavku 3. ovoga Zakona, [sud] može raspravljanje o [osnovanosti] prijedlog[a] za ponavljanje postupka spojiti s raspravljanjem o glavnoj stvari.”

C. Postupak pred Sudom

21. Relevantni dio obrasca zahtjeva glasi kako slijedi¹:

„II. IZJAVA O ČINJENICAMA

Općinski sud u Sisku ... odbio je tužbeni zahtjev podnositelja zahtjeva ... [P]odnositelj ovog zahtjeva podnio je žalbu koju je Županijski sud u Sisku odbio ... Podnositelj zahtjeva podnio je reviziju ... koju je Vrhovni sud odbacio kao neosnovanu. Podnositelj zahtjeva podnio je ustavnu tužbu ... koju je Ustavni sud odbacio.

Redovni sudovi ... su donijeli nepoštene odluke kršeći na taj način članak 29. Ustava [kojim se jamči pravo na pošteno suđenje] te članke 6. i 14. Konvencije ...

Podnositelj zahtjeva je bio nastanjen u Sisku te je živio kao miran građanin ... Dana 27. siječnja 1992. je bez ikakvog valjanog razloga odveden u zatvor u Kerestinec [izraz podnositelja zahtjeva] kod Zagreba ... Dana 27. ožujka 1992. on i još četrdeset civila odvedeni su u Nemetin i tu su razmijenjeni za hrvatske vojnike ... Ta deportacija sama po sebi govori da se radi o ratnom zločinu protiv civilnog stanovništva jer se radi o prisilnoj deportaciji i zlostavljanju državljana koji nemaju nikakve veze s ratnim djelovanjem... Za vrijeme nekoliko mjeseci boravka u zatvoru u Kerestincu [podnositelj zahtjeva] bio je izvrnut zlostavljanju i velikom ponižavanju, [te] fizičkom i psihičkom maltretiranju.

Sudovi nisu ocijenili nijedan od izvedenih dokaza, ostalo je nejasno je na temelju kojih je izvedenih dokaza njegova ustavna tužba odbijena ... Na taj način sud je postupio suprotno članku 6. Konvencije ... [jer] se ne osvrće na Ženevsku konvenciju o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. ...

Sudovi u Republici Hrvatskoj smatraju i ističu da se ne radi o ratnom zločinu protiv civilnog stanovništva nije bilo i to argumentiraju tvrdnjom da se o postojanju ili nepostojanju kaznenog djela može zaključivati samo na temelju pravomoćne kaznene presude... Državno odvjetništvo u Republici Hrvatskoj godinama vrši izvide o zlostavljanju i ubijanju civila, ali se počinioci kaznenih djela ne optužuju, , osim u pojedinim slučajevima radi pritiska međunarodne zajednice ...

U Sisku i okolici je bila pojava ... ubijati civile ili ih odvoditi u logore kao što je Kerestinac ...

Kod Županijskog suda u Osijeku provodi se istraga protiv V.M.-a i D.B.-a zbog ratnog zločina protiv civilnog stanovništva ... počinjenih u Sisku i u mjestima okolice Siska. U rješenju o provođenju istrage nabrojen je samo 31 civil nad kojima je izvršen ratni zločin ubijanjem...

U predmetu tužiteljice S.V. i drugih protiv Republike Hrvatske, koji je vođen kod Općinskog suda u Sisku ... V.V., svjedok i tadašnji predsjednik Vrhovnog suda ... iskazao je da je saznao da se u Sisku i okolici ubijaju civili ...

Konačno i Ustavni sud im stav u ovome slučaju da je nastupila zastara [za tužbeni zahtjev]. Ovo je pojava kod redovnih sudova u Republici a sada je to potvrdio i Ustavni sud ... Ratni zločini protiv civilnog stanovništva ne zastarijevaju ... Tvrdjenja presuda su potpuno nezakonita ... [S]udovi su pogrešno primijenili materijalno u pogledu pitanja zastare...”

---

1. Obrazac zahtjeva izvorno je napisan na hrvatskom jeziku. Prijevod na engleski jezik izradilo je Tajništvo Suda.

III. IZJAVA O NAVODNIM POVREDAMA KONVENCIJE I/ILI PROTOKOLA UZ NAVOĐENJE ODGOVARAJUĆIH RAZLOGA

„Budući da u Republici Hrvatskoj ne postoji daljnji pravni put, podnositelj zahtjeva temelji svoj zahtjev na članku 6. [Konvencije] kojim je propisano ...

Č U članku 14. Konvencije se između ostalog navodi...

U konkretnom slučaju se radi o diskriminaciji na štetu podnositelja zahtjeva kao pripadnika srpske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj jer su presude [u parničnom postupku protiv Republike Hrvatske radi naknade štete] donesene suprotno članku 14. Konvencije. Sudovi nisu vodili računa o Četvrtoj ženevskoj konvenciji o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949 koju je Republika Hrvatska potpisala 1992. ... Člankom 3. Četvrte ženevske konvencije zabranjeno je svakoj oružanoj sili nasilje protiv života i tijela, okrutno postupanje i mučenje kao i drugi postupci koji su nehumani i ponižavajući, a osobito ubijanje civilnog i smaknuće građanskih osoba. Prema članku 51. Dopunskog protokola uz Četvrtu ženevsku konvenciju ... u slučaju sukoba civilno stanovništvo ima posebnu zaštitu i ne može biti cilj napada i objekt terora.”

...

V. PREDMET ZAHTJEVA

„U skladu s gore navedenim, podnositelj traži da Sud ustanovi kako je Republika Hrvatska povrijedila sljedeća prava podnositelja zahtjeva, zajamčena Konvencijom:

– pravo [podnositelja zahtjeva] na pravično i nepristrano suđenje, zajamčeno člankom 6. Konvencije;

– pravo [podnositelja zahtjeva] na slobodu i sigurnost, zajamčeno člankom 5. Konvencije, zbog uzrokovanja njegovog uhićenja bez zakonitog uhiđenog naloga i protupravne razmijene;

– pravo [podnositelja zahtjeva] na uživanje prava zaštićena Konvencijom, pravo na slobodu i sigurnost, bez diskriminacije na temelju nacionalnog porijekla, zajamčenih člankom 14. Konvencije, zbog uzrokovanja njegova uhićenje zbog njegove srpske nacionalnosti;

– pravo [podnositelja zahtjeva] na uživanje prava zajamčenih Konvencijom, odnosno pravo na slobodu i sigurnosti bez diskriminacije na osnovi nacionalnog porijekla, zajamčenih člankom 14. Konvencije, zbog neprovođenja učinkovite istrage o tome je li njegovo uhićenje bio rezultat mogućih rasističkih motiva;

– pravo [podnositelja zahtjeva] na učinkovit pravni lijek kojim će pred hrvatskim sudovima tražiti naknadu za sadržaj njegove tužbe prema članku 2., 3., 5. i 14., kako to jamči članak 13. Konvencije, uslijed neučinkovite istrage nezakonitog uhićenja [podnositelja zahtjeva] koji je bio lišen slobode i protiv svoje volje razmijenjen..

...”

22. Dana 19. ožujka 2013. godine Vlada je obaviještena o zahtjevu. Pitanja postavljena strankama glasila su kako slijedi:

„1. Jesu li domaće vlasti udovoljile njihovoj procesnoj obvezi na temelju članka 3. Konvencije (vidi paragraf 131 presude *Labita protiv Italije* [VV], br. 26772/95, ECHR 2000-IV)?

2. Jesu li mjerodavne vlasti poštovale svoju postupovnu obvezu iz članka 14. Konvencije da istraže je li u pozadini mučenja podnositelja mogao biti neki motiv

povezan s njegovim srpskim porijeklom (vidi, *mutatis mutandis*, *Šečić protiv Hrvatske*, br. 40116/02, stavak 66., ECHR 2007-VI)?

3. Ima li podnositelj na raspolaganju djelotvorno pravno sredstvo za svoje prigovore na temelju Konvencije, kako se to traži u članku 13. Konvencije?”

PRAVO

23. Sud prvo mora ispitati koje je prigovore podnositelj zahtjeva iznio pred Sud.

A. Članak 3. Konvencije zasebno i u vezi s člancima 13. i 14.

1. *Tvrđnje stranaka*

24. U očitovanju od 31. srpnja 2013. Vlada je tvrdila, među ostalim, da obavijest Suda o prigovorima ne sadrži one prigovore koje je podnositelj zahtjeva iznio pred Sudom te da se ne podudara s tužbenim zahtjevom koji je podnositelj zahtjeva podnio pred domaćim sudovima. Točnije, u zahtjevu podnesenom 3. studenoga 2011. godine podnositelj zahtjeva nije ni izrijeком ni u biti prigovorio da je izostala učinkovita istraga zlostavljanja kojem je podvrgnut. Samo je na temelju članka 6. Konvencije činjenici da je njegov tužbeni zahtjev za naknadu štete odbačen zbog nastupa zastare. Svi navodi o zlostavljanju kojem je podvrgnut u vojarni Kerestinec bili su navedeni samo u kontekstu njegova tužbenog zahtjeva za naknadu štete. Jedine činjenice koje je podnositelj zahtjeva iznio u vezi s istragom odnosile su se na istragu zločina počinjenih na području Siska protiv drugih osoba, a ne zlostavljanja kojem je podvrgnut u vojarni Kerestinec. U trenutku podnošenja zahtjeva podnositelj zahtjeva nije ni bio upoznat s time da se provodi istraga zlostavljanja osoba u vojarni Kerestinec jer do tog trenutka nije stupio u kontakt s istražnim tijelima, dok je kaznenu prijavu podnio tek sedam mjeseci poslije. Ustavna tužba koju je podnio Ustavnom sudu također se odnosila samo na parnični postupak radi naknade štete.

25. U odgovoru na očitovanje od 19. rujna 2013. podnositelj zahtjeva ustvrdio je da je vojarna Kerestinec bila sabirna lokacija za civile koji su potom razmijenjeni za zarobljene pripadnike hrvatskih oružanih snaga. Državna tijela nikada nisu kazneno gonila osobe koje su osnovale logore za civile srpskog etničkog podrijetla. S.K. i četiri njemu podređene osobe osuđeni su na apsurdno kratke kazne za zločine koje su počinili u vojarni Kerestinec. Da su počinitelji bili srpske etničke pripadnosti, njihove kazne bile bi znatno strože. Zatim je ustvrdio da su hrvatski sudovi odbacili sve tužbene zahtjeve etničkih Srba zbog nastupa zastare. No potpuno su pogrešno primijenili mjerodavne domaće odredbe jer tužbeni zahtjevi za naknadu štete uzrokovane ratnim zločinima ne zastarijevaju, čak i kada ne postoji pravomoćna presuda kaznenog suda. Zaključio je kako slijedi:

„... redovni sudovi u Republici Hrvatskoj povrijedili su slijedeća prava podnositelja zahtjeva zajamčena Konvencijom:

- pravo [podnositelja zahtjeva] na pravično i nepristrano suđenje zajamčeno člankom 6. Konvencije;
- pravo [podnositelja zahtjeva] na slobodu i sigurnost, zajamčeno člankom 5. Konvencije, zbog uzrokovanja njegova uhićenja bez zakonitog uhiidbenog naloga i protupravne razmjene;
- pravo [podnositelja zahtjeva] na uživanje prava zajamčena Konvencijom, prava na slobodu i sigurnost, bez diskriminacije na temelju nacionalnog porijekla, zajamčena člankom 14. Konvencije, zbog uzrokovanja njegova uhićenja zbog njegove srpske nacionalnosti;
- pravo [podnositelja zahtjeva] na uživanje prava zajamčenih Konvencijom, odnosno pravo na slobodu i sigurnost bez diskriminacije na osnovi nacionalnog porijekla, zajamčenih člankom 14. Konvencije, zbog neprovođenja učinkovite istrage o tome je li njegovo uhićenje bio rezultat mogućih rasističkih motiva ...”

26. U očitovanju od 28. listopada 2013. Vlada je tvrdila da je u svom odgovoru na očitovanje Vlade podnositelj zahtjev priznao da (postupovni) prigovor na temelju članka 3. nije iznio ni pred domaćim sudovima ni pred ovim Sudom već je sustavno prigovarao na činjenicu da je njegov tužbeni zahtjev za naknadu štete odbačen zbog nastupa zastare.

27. U podnesku za ažuriranje činjenica od 27. travnja 2017. podnositelj zahtjeva tvrdio je da, s obzirom na to da su S.K. i njemu podređene osobe u međuvremenu osuđeni za ratne zločine, on ima pravo na naknadu za zlostavljanje kojem je podvrgnut i da su stoga presudama građanskih sudova kojima se odbacuje njegov tužbeni zahtjev za naknadu štete povrijeđena njegova prava.

2. Ocjena Suda

28. U predmetu *Radomilja i drugi protiv Hrvatske* ([VV], br. 37685/10 i 22768/12, stavci 123. – 127., 20. ožujka 2018.) Sud je smatrao da se opseg nekog predmeta „podnesenog” Sudu pri ostvarivanju prava na podnošenje pojedinačnog zahtjeva utvrđuje podnositeljevom prigovorom. Prigovor se sastoji od dva elementa: činjeničnih navoda i pravnih argumenata. Na temelju načela *jura novit curia*, Sud nije obvezan pravnim osnovama koje je naveo podnositelj zahtjeva temeljem Konvencije i njezinih protokola te ima ovlast odlučiti o pravnoj karakterizaciji činjenica prigovora ispitujući ga na temelju članaka ili odredbi Konvencije koji su različiti od onih na koje se poziva podnositelj zahtjeva. Međutim, ne može temeljiti svoju odluku na činjenicama koje nisu obuhvaćene prigovorom. To bi značilo da odlučuje izvan opsega predmeta; drugim riječima, da odlučuje o pitanjima koja mu nisu „podnesena” u smislu članka 32. Konvencije. Međutim, budući da podnositelji zahtjeva mogu naknadno razjasniti ili razraditi svoje prvobitne tvrdnje, Sud mora uzeti u obzir ne samo obrazac zahtjeva već i njihove cjelokupne tvrdnje tijekom postupka pred njim koje mogu ukloniti bilo kakve

prvobitne propuste ili nejasnoće (ibid., stavak 129.). Nadalje, iako ništa ne sprječava podnositelja zahtjeva da iznese novi prigovor tijekom postupka pred Sudom, taj prigovor, kao i svaki drugi, mora biti u skladu s uvjetima dopuštenosti (ibid., stavak 135.).

29. Imajući u vidu ta razmatranja, Sud će ispitati konkretne okolnosti ovog predmeta.

30. Sud primjećuje da su se prvobitni prigovori podnositelja zahtjeva pred Sudom, kako ih je on formulirao u obrascu zahtjeva od 3. studenoga 2011., odnosili na navodne povrede članka 6. i 14. Konvencije kad je riječ o odlukama domaćih sudova u parničnom postupku radi naknade štete. Zatim je naveo da je bio zlostavljan dok je bio pritvoren u vojarni Kerestinec od siječnja do ožujka 1992. godine. Usto je istaknuo i navodne povrede članka 5., 13. i 14. Konvencije kad je riječ o njegovu uhićenju i razmjeni za pripadnike hrvatskih oružanih snaga 1992. godine. Prigovorio je da nije provedena učinkovita istraga njegova uhićenja i razmjene za pripadnike hrvatskih oružanih snaga. Nije iznio nikakve navode o izostanku učinkovite istrage zlostavljanja kojem je podvrgnut dok je bio pritvoren u vojarni Kerestinec od siječnja do ožujka 1992. godine. Jedina istraga koju je spomenuo u svom zahtjevu odnosila se na zločine koje su počinili V.M. i D.B. protiv nekih drugih osoba (vidi prethodni stavak 21.).

31. Sud nadalje primjećuje da je u odgovoru na očitovanje Vlade podnositelj zahtjeva ponovio svoj prigovor na temelju članka 6. koji se odnosio na odluke domaćih sudova u parničnom postupku i prigovore na temelju članka 5. i 14. koji su se odnosili na njegovo uhićenje i razmjenu za pripadnike hrvatskih oružanih snaga i izostanak učinkovite istrage prethodno navedenoga. Nije iznio nikakve navode o tome da nije provedena učinkovita istraga zlostavljanja kojem je podvrgnut. Samo je općenito naveo da S.K. i četiri njemu podređene osobe nisu dobili odgovarajuće kazne, a da pritom to nije povezao sa svojom situacijom (vidi prethodni stavak 25.). Sud primjećuje da ga je zastupao odvjetnik. Sud također primjećuje da je u podnesku za ažuriranje činjenica od 27. travnja 2017. tvrdio da su presudama građanskih sudova kojima se odbija njegov tužbeni zahtjev za naknadu štete povrijeđena njegova prava (vidi prethodni stavak 27.).

32. Stoga, uzimajući u obzir izjave podnositelja zahtjeva u obrascu zahtjeva i očitovanju, Sud zaključuje da nije nadležan za ispitivanje prigovora na temelju članka 3. Konvencije ni članka 13. i 14. u vezi s člankom 3. koji se odnose na istragu zlostavljanja kojem je podnositelj zahtjeva bio podvrgnut u vojarni Kerestinec.

B. Ostale navodne povrede

33. Podnositelj zahtjeva prigovorio je na temelju članka 6. stavka 1. i članka 14. Konvencije da su mu nacionalni sudovi uskratili pravo na pristup sudu donošenjem pogrešnog zaključka da je tužbeni zahtjev za naknadu štete

podnio nakon nastupa zastare (vidi prethodne stavke 5. – 9.). Sud primjećuje da je isto pitanje na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije ispitao u mnogim predmetima protiv Hrvatske i utvrdio da je očigledno neosnovano (vidi *Baničević protiv Hrvatske* (odl.), br. 44252/10, 2. listopada 2012., *Bogdanović protiv Hrvatske* (odl.), br. 72254/11, 18. ožujka 2014., *Orić protiv Hrvatske* (odl.), br. 50203/12, 13. svibnja 2014., *B. i drugi protiv Hrvatske*, br. 71593/11, stavak 84., 18. lipnja 2015., i *Zdjelar i drugi protiv Hrvatske*, br. 80960/12, stavak 103., 6. srpnja 2017.). Sud ne vidi razlog da u ovom predmetu odstupi od tog pristupa. Iz toga slijedi da je ovaj prigovor nedopušten na temelju članka 35. stavka 3. točke (a) i mora biti odbačen na temelju članka 35. stavka 4. Konvencije.

34. Podnositelj zahtjeva potom je prigovorio na temelju članaka 5. i 14. Konvencije u vezi s njegovim uhićenjem i razmjenom za pripadnike hrvatskih oružanih snaga. Sud primjećuje da se prigovor odnosi na događaje iz 1992. godine, a Konvencija je stupila na snagu u Hrvatskoj 5. studenoga 1997. godine. Iz toga slijedi da je prigovor nespojiv *ratione temporis* s odredbama Konvencije u smislu članka 35. stavka 3. točke (a) i mora biti odbačen u skladu s člankom 35. stavkom 4. (usporedi *Zdjelar*, prethodno citirano, stavak 104., i *B. i drugi protiv Hrvatske*, prethodno citirano, stavak 85.).

35. Podnositelj zahtjeva naposljetku je prigovorio na temelju članaka 5., 13. i 14. Konvencije da nije provedena učinkovita istraga njegova uhićenja i razmjene za pripadnike hrvatskih oružanih snaga 1992. godine. Sud ponavlja da se članak 5. mora tumačiti tako da se njime zahtijeva od vlasti da poduzmu učinkovite mjere za zaštitu od opasnosti od nestanka i da provedu žurnu i učinkovitu istragu dokazive tvrdnje da je neka osoba pritvorena i da od tada nije viđena (vidi *Cipar protiv Turske* [VV], br. 25781/94, stavak 147., ECHR 2001-IV, i *Varnava i drugi protiv Turske* [VV], br. 16064/90 i 8 drugih predmeta, stavak 208., ECHR 2009). U ovom predmetu, uzimajući u obzir da je podnositelj zahtjeva uhićen i razmijenjen za hrvatske vojnike 1992. godine i da je prigovor pred Sud iznio tek 2011. godine, dok je presudom Županijskog suda u Zagrebu od 24. ožujka 2016. nekoliko osoba osuđeno za ratne zločine ne zbog uhićenja i razmjene podnositelja zahtjeva za hrvatske vojnike već zbog zlostavljanja kojem je podvrgnut (vidi prethodne stavke 14. i 15.), Sud zaključuje da je prigovor podnesen izvan šestomjesečnog roka i mora biti odbačen u skladu s člankom 35. stavcima 1. i 4. Konvencije.

Iz tih razloga Sud jednoglasno

Utvrđuje da je zahtjev nedopušten.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 9. siječnja 2020. godine.

Abel Campos
Tajnik

Krzysztof Wojtyczek
Predsjednik

© 2020 Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava provjerio je točnost prijevoda, te proveo lekturu i pravnu redakciju istoga